

آموزش تفکر انتقادی به دانش آموزان پایه پنجم از طریق روش p⁴c (فبک، فلسفه برای

کودکان) به شیوه اجتماع پژوهشی (حلقه کند و کاو)

نصرت اله علیزاده^۱، مهدیه خسروی^{۲*}، سعید شیخی^۳، جیران نادعلی نژاد^۴

۱-پزشک و مشاور بیماری‌های رفتاری، آبدانان، ایلام، ایران

۲-نویسنده مسئول، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی درسی، آموزش و پرورش قزوین، ایران

۳-کارشناس ارشد برنامه‌ریزی درسی، آموزش و پرورش منطقه ۱۵، تهران، ایران

۴-کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه پیام نور تهران جنوب، ایران

چکیده

اگر بخواهیم کودکان و دانش آموزان را برای چالش‌های آینده آماده کنیم، باید مهارت‌های ویژه‌ای را به آنها بیاموزیم که براساس آن بتوانند بر زندگی و یادگیری خود مسلط شوند، زیرا برای یادگیری نباید پایانی در نظر گرفت. آن‌ها به دانش نیازمندند، اما مهمتر از آن، به قابلیت کسب دانش جدید نیازمندند. آنان به دانش نیاز دارند که خود به دست آورده باشند ((دانشی که خود تولید یا بازتولید کرده باشند)). شالوده‌ی مهارت‌های فکری کودکان باید از همان سال‌های اولیه‌ی زندگی‌شان پی‌ریزی شود، زیرا فراخ‌اندیشی در همان سال‌هایی آغاز می‌شود که شخصیت کودک شکل می‌گیرد. فلسفه برای کودکان اقدامی آموزشی است که به بهبود تفکر در کودکان می‌پردازد. بنابراین هدف پژوهش حاضر آموزش تفکر انتقادی به دانش آموزان پایه پنجم از طریق روش p⁴c (فبک، فلسفه برای کودکان) به شیوه اجتماع پژوهشی (حلقه کند و کاو) می‌باشد. روش تحقیق در این پژوهش به شیوه‌ی کیفی و از نوع تحلیل اسنادی است. در این زمینه مطالعات و منابع مرتبط با موضوع گردآوری شده و به ارائه‌ی یافته‌های کیفی پژوهش پرداخته شده است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد تفکر انتقادی به عنوان یک فعالیت مثبت، فرایندی امروزی برای رشد در جامعه و سازمان به شمار می‌آید. تفکر انتقادی تنها به یادگیری در آموزش عالی مربوط نمی‌شود بلکه به همه فعالیت‌های زندگی از جمله روابط بین فردی و کار را نیز در بر می‌گیرد. می‌توان نتیجه گرفت که برای اینکه دانش آموزان خوب تربیت شوند و افراد مفیدی در آینده باشند باید کنج‌کاو، جستجوگر، پرسشگر، حیرت برانگیز، متفکر، خلاق، نقاد، دارای بینش علمی و عملی باشند. و این تنها در سایه‌ی انتقال اطلاعات به ذهن شاگردان حاصل نمی‌شود بلکه در برنامه‌های مدارس باید روش‌هایی گنجانده شود که از طریق آنها دانش آموزان قابلیت‌های چگونه آموختن را از طریق نظم فکری و تفکر منطقی، انتقادی و خلاقانه بیاموزند.

واژگان کلیدی: آموزش تفکر انتقادی، دانش آموزان، روش p⁴c، فلسفه برای کودکان، اجتماع پژوهشی.